

Preek Johannes 14:8-14
- Schildwolde, 20 februari 2022
- Kees van Dusseldorp

Thema: 'In Jezus' naam!'

Votum en groet
Psalm 29:1,2,4 (De Nieuwe Psalmberijming)
wetslezing
Gezang 167 Machtig God, sterke rots
gebed
lezen: Johannes 14:8-14
lezen: 2 Korintiërs 4:7-12
ELB 91 Weest blij te allen tijde (melodie 'De kerk van alle tijden')
kindermoment
Lied 935: Je hoeft niet bang te zijn [Wiekslag]
preek Johannes 14:12-14
Psalm 22:10,11
gebed
collecte
Opwekking 488 Heer, ik kom tot U
zegen

Broeders, zusters,

- Juf, het is 'ja' toch? U zegt 'ja' hè?
Drie meisjes staan enthousiast bij de juf. Glinsterende ogen. Net hadden ze een poosje lopen smoezen met elkaar. Nu staan ze bij de juf. – Het is 'ja' toch?
- Hoezo? Waar moet ik 'ja' op zeggen?
- Dat zeggen we straks. Eerst moet u 'ja' zeggen.
Wat doet de juf? Zal ze 'nee' zeggen, om de kinderen te laten voelen wat voor onmogelijke vraag ze stellen? Zal ze weigeren om bij voorbaat 'ja' of 'nee' te zeggen, omdat de kinderen wil leren dat dat zo niet werkt? Of zal ze in het plezier van de meisjes meegaan en 'ja' zeggen? En dan maar afwachten wat er komt?
- 'Ja', ik zeg 'ja', zegt ze met een lach. Ze kent haar kinderen.
- Joepie, roepen de meisjes, wij mogen vanmiddag bij elkaar zitten! Juf heeft het gezegd! Ze kijken haar nog wel een beetje onderzoekend aan: zou het ook doorgaan, nu juf weet wat ze willen? Want ze snappen best dat ze een spelletje met de juf hebben gespeeld. Dat juf ook nog kan zeggen dat het toch niet doorgaat. Want zo'n 'ja-op-elke-vraag' kan natuurlijk eigenlijk niet.
- Ja, het is goed, zegt de juf. Als ik er wel op kan rekenen dat jullie goed meedoen. Blij stuiven de meisjes de klas in en zetten ze hun tafels tegen elkaar. En de rest van de middag doen ze prima mee.

**

Een 'ja-op-elke-vraag'. Dat bestaat niet. Een 'ja-bij-voorbaat'. Dat wil niemand geven. Dat kan niemand waarmaken. Maar is dat niet precies wat Jezus wel zegt? 'Wanneer je iets in

mijn naam vraagt, zal ik het doen'. Tot twee keer toe zegt Jezus het tegen zijn leerlingen. 'Wat jullie in mijn naam maar vragen, ik zal het doen.'

Maar zo werkt het toch niet? Het is – op z'n zachtst gezegd – toch niet onze ervaring dat Jezus ons geeft wat we in zijn naam vragen. Heb jij altijd al je wensen gekregen? Heeft God al je gebeden verhoort? Nee toch? Misschien maar goed ook, denk je soms achteraf. Omdat je wens niet zo gezond voor je was. Of omdat je iets veel beters hebt gekregen. Maar misschien is het ook tot je verdriet en teleurstelling. Omdat je je handicap niet kwijt bent geraakt. Omdat je relatie toch kapot ging. Omdat je kind toch stierf. 'Wat jullie in mijn naam maar vragen, ik zal het doen.' Is dat een 'ja-op-elke-vraag'? Een blanco cheque van Jezus voor iedere christen?

En dan doet Jezus nog een tweede belofte, die minstens zoveel vragen oproept. 'Wie op mij vertrouwt, zal hetzelfde doen als ik, en zelfs meer dan dat'. Wie kan er grotere werken doen dan Jezus? In het evangelie van Johannes zijn zeven wondertekens van Jezus beschreven.

Water in wijn veranderd.

Een blindgeborene weer het gezichtsvermogen teruggegeven.

Vijfduizend mensen eten gegeven met vijf broden en twee vissen.

Lazarus opgewekt uit de dood.

Als wij genoeg geloof hebben, zouden wij dat dan ook moeten kunnen? En zelfs nog grotere wonderen? Ook hiervan geldt dat het niet onze ervaring is. Er gebeuren soms wonderen, zeker. Bijzondere verhalen die mensen vertellen over Gods ingrijpen. Een onverwachte genezing, een bijzondere bewaring, een onmiskenbaar teken van zijn aanwezigheid. Maar het is niet de praktijk van het gewone christelijke leven.

**

Jezus doet geweldige beloften. Die tegelijk veel vragen oproepen: dit is toch niet de praktijk? Christenen reageren hier verschillend op.

De één zegt: Jezus zegt het, dan is het zo. Wij leven onder ons niveau. We nemen genoeg met te weinig. Hij wil veel meer voor ons doen. Geloof het! Je hoeft het alleen maar te vragen. Vertrouw op Hem en je zult eens wat meemaken! Als jij dat niet meemaakt, dan doe je iets niet goed. Maak je geloof in Jezus sterker! Ga in zijn kracht staan! En je zult tot grote dingen in staat zijn.

Een ander zegt: Jezus zegt dit tegen de twaalf apostelen. Het is een belofte voor toen en daar en hen. Voor de eerste tijd na Pinksteren, toen de kerk begon. De apostelen hebben mensen genezen en hebben doden opgewekt. Natuurlijk kan Jezus dat nog steeds doen, maar het is geen belofte voor jou en voor mij. Als je dat wel denkt, roep je je eigen teleurstelling op. Blijf een beetje nuchter.

Een derde zegt: Ik snap het niet. Heb je weer zo'n uitspraak van Jezus, die helemaal los lijkt te staan van mijn dagelijkse leven. Verhoring? Ja alleen als het Gods wil is natuurlijk. Bijzondere wonderen? Vast wel, maar ik zie ze niet. Ik kan er niets mee, zoals zo vaak. Ik lees wel een stukje verder. Over het liefhebben van elkaar. Over de vergeving van onze zonden. Maar waar ik niets mee kan, dat laat ik dan maar liggen.

Het gevaar bestaat dat je de rijkdom van Jezus' woorden mist. Dat je deze krachtige beloften aan je voorbij laat gaan. En daarmee een bemoediging van de Heer misloopt, die je voor je leven goed kunt gebruiken. Is dat belangrijk? Ja, dat heeft gevolgen voor je leven van elke dag. Jezus zegt deze dingen niet voor niets. Je geloof werkt altijd door in je

levenshouding. De apostel Johannes, die deze woorden van Jezus opschrijft, trekt in zijn brieven later de lijnen door. Over de strijd tegen de zonde, over het afstand houden van wat uit de wereld komt, over trouw aan de gemeente van Christus, over het liefhebben van elkaar in plaats van haten, over de hoop waaruit je leeft. Je geloof werkt niet alleen door in je leven. Wat je gelooft bepaalt ook wat je zegt, wat je doet, voor wie je je inzet, waarvoor je leeft en hoe je sterft.

Kortom: alle reden om beter te luisteren naar wat Jezus zegt. En je geloof daardoor te laten versterken. Ik wil graag twee uitstapjes met je maken. Eerst over wat Jezus bedoelt als Hij zegt: 'Wie op mij vertrouwt zal nog grotere werken doen dan ik.' En daarna over wat Jezus bedoelt als Hij zegt: 'Wat je in mijn naam vraagt, dat zal ik doen'. We leggen dus eerst even het vergrootglas op twee kleine stukjes. Daarna zoomen we weer uit.

**

Jezus zegt: 'Wie in mij gelooft, zal de werken die ik doe, ook doen, en zelfs nog grotere werken'. Dat staat er letterlijk: 'grotere werken'. Wat zijn de werken van Jezus? Wat deed Hij? Slaat dat op de wonderen die Jezus deed en waarvan Johannes in zijn boek precies zeven heeft verteld? Ja, dat slaat inderdaad op die wondertekenen die je in het boek hebt kunnen lezen. De verandering van water in wijn, de genezing van de man die al achtendertig jaar verlamd was en geen helper had, dat Jezus door de storm rustig over het water liep, de opwekking van Lazarus uit de dood.

In de zin net hiervoor zegt Jezus: Als je mij niet gelooft om mijn woorden, geloof mij dan om mijn werken. Dat gaat over die wondertekenen. Jullie zullen nog grotere werken doen. Hoe moeten we dat opvatten?

Sommige uitleggers zeggen: je ziet dit gebeuren bij de apostelen, zoals dat in het boek Handelingen wordt verteld. We lezen dat mensen al tot genezing komen, als zelfs de schaduw van de apostelen maar op ze valt. Of zelfs als ze een kledingstuk aanraken dat een van de apostelen gedragen heeft. Dat zijn nog grotere wonderen dan Jezus deed. Dat is waar. Toch komt dat niet bij alle christenen voor, ook niet in de tijd van de Bijbel. En vind je het ook niet een beetje hoogmoedig klinken? Dat wij grotere wonderen zouden kunnen doen dan Gods Zoon?

Andere uitleggers zeggen: je moet het breder trekken. Waar Jezus in zijn tijd op aarde maar op één plek tegelijk kon zijn, om daar mensen te genezen, daar gaan de apostelen de hele wereld over. En door hen aangestoken gaan steeds meer mensen de wereld over. In de heel de wereld werkt de Heilige Geest. Dat is veel groter dan wat Jezus kon doen. Dat is waar. Toch zegt Jezus niet: jullie met elkaar zullen meer kunnen doen dan ik. Hij zegt het persoonlijk: 'Ieder die op mij vertrouwt, zal grotere werken doen dan ik.'

Ik kwam op het spoor van de betekenis, door terug te lezen in dit bijbelboek. Jezus heeft het eerder gehad over grotere werken die de Vader door Hem zal doen. In hoofdstuk 5 spreekt Hij de Farizeeën aan, als ze besloten hebben om hem uit de weg te ruimen, omdat Hij God zijn Vader noemt en zich aan God gelijk stelt. Dan zegt Jezus – en ik vat het kort samen: 'Jullie zijn al verbaasd om de wonderen die ik doe. Maar de Vader zal nog veel grotere dingen doen. Hij zal door Mij mensen levend maken. Hij zal Mij het oordeel geven. Dat betekent dat iedereen die naar Mij luistert, zal leven. Die zal het echte leven krijgen, het eeuwige leven. Het leven in eeuwige vriendschap met God. Dat is waarvoor ik na wat Ik jullie heb te vertellen. Mijn wonderen geven aan wat dat eeuwig leven

inhoudt: het is een leven in overvloedige vreugde, zoals de gasten van het bruidspaar in Kana hebben ervaren. Het is een leven in het licht, zoals de blindgeborene heeft ontvangen. Het is een leven zonder tekort, zoals de vijfduizend mensen hebben gemerkt. Het is een leven zonder ziekte, zoals de genezen zoon van de hoveling uit Kafarnaüm kan getuigen.'

Jezus zegt niet: 'Jullie zullen grotere wonderen doen dan ik.' Jezus zegt: 'Jullie zullen grotere werken doen dan ik.'

Waar Jezus aankondigde dat het eeuwige leven bij Hem zou beginnen, daar gaan de leerlingen dat eeuwige leven brengen als Jezus het offer heeft gebracht.

Waar Jezus aan een aantal mensen liet merken hoe dat eeuwige leven eruit ziet, daar gaan de leerlingen dat nieuwe leven uitdelen. En iedereen die Christus bij de mensen brengt en mensen bij de Christus brengt.

Waar Jezus door de wondertekenen zichzelf liet zien als de Messias, daar zullen de leerlingen zeker wonderen meemaken die laten zien wie de Messias is. Maar daar zullen ze vooral de resultaten van het werk van Jezus doorgeven: vergeving, verzoening, vreugde, vertrouwen, bevrijding, vrede, liefde, waarheid, aanbidding.

Het tijdperk van de wondertekenen is het tijdperk van Jezus. Het zijn tekenen die de aandacht op Hem vestigen. Waarmee Hij hoorbaar en voelbaar duidelijk maakt welk leven je bij Hem kunt krijgen. En dat tijdperk van het nieuwe leven is het tijdperk van de Geest van Jezus Christus. Na de kruisdood van de Heer en na zijn opstanding. Als mensen gered worden, in het licht komen, opnieuw geboren worden, zich door Gods liefde laten vullen, zich laten leiden door de Heilige Geest.

Jezus zegt: 'Jullie zullen nog meer doen dan ik'. 'Ieder die mij vertrouwt zal 'grotere werken' doen dan ik', staat er letterlijk. Geen grotere wonderen dan Jezus. Niet meer succes dan Jezus. Maar zelf het eeuwige leven ontvangen. Mensen het eeuwige leven brengen. En hen het eeuwige leven leren.

**

Is dat zo? Kunnen wij het eeuwige leven ontvangen? Hier en nu al? Kunnen wij het nieuwe leven leven? In al zijn vrede, vreugde en vrijheid in een wereld die nog zo gebonden en gebroken is? Kunnen wij het echte leven aan anderen brengen? Terwijl wij zelf met vallen en opstaan onze eigen weg zoeken. Soms twijfelen, verkeerde woorden spreken, ons eigen hart volgen en lang niet altijd goed aanvoelen wat een ander nodig heeft?

Toch wel! Dat leert ons het tweede vergrootglas. 'Wat jullie ook maar in mijn naam vragen, dat zal ik doen', zegt Jezus. 'In mijn naam' 'Ik'. Jezus geeft aan dat Hij aan het werk is. Wat wij doen, is uitvoering van zijn missie. Wij leren God kennen, zoals Jezus ons hem heeft bekend gemaakt als de Vader in de hemel. Wij leren andere mensen God kennen, doordat wij de vruchten dragen van zijn werk. Vruchten in woorden en in daden.

Het is geen blanco cheque die Jezus afgeeft: 'Vraag maar wat je wilt, en het zal gebeuren'. Het gaat hier niet om onze verlangens en wensen. Die mag je ook bij de Heer brengen, zeker. Daartoe roept de Heer ons ook op: stort je hart uit voor Mij. Vraag, bid en smeeek voor alle mensen en ook voor jezelf. Maar dat is iets anders dan wat Jezus hier belooft. 'Wat je in mijn naam vraagt, dat ik doen'. 'In mijn naam' 'Ik zal het doen'. Dat ziet op zijn missie. Op het doel waarvoor Hij gekomen is. In zijn eindrapportage aan de Vader zegt

Hij: 'Vader, ik heb gedaan wat U mij hebt opgedragen. Ik heb uw naam bekend gemaakt. Ik heb uw grootheid getoond. Ik heb ze aan mij verbonden, om ze in uw liefde en ruimte te plaatsen. Ik heb ze vertelt en laten ervaren wat het eeuwige leven is. Wilt u nu uw grootheid tonen door Mij te verhogen. Door uw Geest naar deze mensen te sturen. Door hen het eeuwige leven te geven.'

Voel je nu aan wat Jezus bedoelt als Hij zegt: 'Wat jullie ook maar vragen in mijn naam, dat zal ik doen.' Het is een uitdrukking die Jezus niet vaak gebruikt: 'In mijn naam'. Alleen in deze hoofdstukken van de afscheidsmaaltijd. Als Jezus spreekt over zijn vertrek. En over de komst van de Heilige Geest, die zijn plaats op aarde overneemt. En die zijn werk op aarde verder brengt. Dan zegt Hij: jullie kennen Mij. Ga in mijn naam naar de Vader. Vraag wat je nodig hebt voor het eeuwige leven. Laat je daarin leiden door de Heilige Geest. En Ik ga voor je aan de slag. Je zult ontvangen wat je nodig hebt. Ik ga weliswaar naar de Vader. Je kunt mij niet meer vragen hoe het zit, hoe het werkt en wat je moet. Maar ik ben er nog wel! Vraag in mijn naam en ik zal het doen. Daarvoor ga ik naar de Vader.' Een enorme bemoediging die Jezus zijn leerlingen geeft bij zijn afscheid. Een bemoediging waaronder wij nog steeds leven.

'Iets vragen in Jezus' naam' dat betekent niet: in Jezus macht en autoriteit claimen dat de boze moet wijken, dat de storm moet stoppen, dat blindheid en verlamming verdwijnen, dat water in wijn moet veranderen. In de kracht van de Geest gaan staan en de heerschappij van Jezus uitroepen over mensen, dorpen, steden of landen.

'Iets vragen in Jezus' naam' betekent ook niet: met bescheidenheid de reserve inbouwen van 'niet mijn wil, maar uw wil'. Als het in uw plan past, Heer, wilt u me dan gezond maken, wilt u me dan een relatie geven, wilt u mijn werk dan zegenen. Dat is geen slechte houding, zeker niet. Maar het is niet wat Jezus hier belooft.

'Iets vragen in Jezus' naam', dat betekent: tot God gaan met de vertrouwelijkheid die je met Jezus hebt. Je kent je Heer, luistert naar zijn onderwijs, bewondert Hem om zijn wondertekenen, verlangt naar het leven met Hem voor jezelf en voor anderen. Je gelooft in Hem en vertrouwt Hem. Weet dan, dat Hij niet gestopt is met werken. Maar dat Hij doorgaat met zijn missie. In jouw leven. In ons leven. In onze wereld. Je weet waar Hij mee bezig is. Mensen het eeuwige leven geven. Het leven in liefde, vrijheid, rust, blijdschap en zuiverheid. Hoe de omstandigheden ook zijn. Aan dat werk draag jij bij. Met woorden en daden. Onder de enorme bemoediging: 'Wat je ook maar in mijn naam vraagt, dat zal Ik doen'.

**

Ja maar, dit klinkt allemaal heel mooi, maar het wordt zo weinig concreet. Wat kan ik ermee als ik morgen weer achter het stuur zit? Of de was doe? Weer een ruzie in huis moet oplossen? Weer zit te rekenen hoe ik rondkom? Weer elke avond doodmoe in mijn bed rol na weer een overvolle dag?

**

Ik kan maar één ding zeggen: 'Leef in Jezus' naam'. God is niet maar op de achtergrond van ons leven. Als degene die er wel is, ook al merk je weinig van Hem. Als degene die er vast wel voor zal zorgen dat alles uiteindelijk goed komt. Nee, God is zo dichtbij. Leef in Jezus' naam: schuil bij Hem met al die praktische, concrete dingen die je bezig houden, in beslag nemen of zelf het leven onmogelijk maken. Jij hebt eeuwig leven in Jezus Christus!

Je Heer heeft zich voor jou gegeven. Je bent van Hem. Vertrouw Hem! Geloof Hem! En leef in de ruimte en het plezier van zijn genade en zijn Geest.

'Leef in Jezus' naam'. Dat geeft je zo'n andere houding waarmee je het leven leidt. Je laat niet leven door wat er gebeurt, maar je maakt je keuzes met de Heer. Je gaat niet alles meteen zelf oplossen of overal een mening over geven, maar zoekt eerst naar wijsheid van de Heer. Je laat je niet gek maken, maar zoekt steeds je schuilplaats bij de Heer. Je zoekt naar woorden die inzicht geven, die haat overwinnen. Je zoekt naar daden die liefde overbrengen, die steun geven in moeiten. Je gaat bij jezelf na waar je fouten hebt gemaakt, verkeerde dingen hebt gezegd, teveel je eigen wensen hebt gevolgd. En je brengt het bij de Heer, ontvangt vergeving en probeert het opnieuw.

Die juf uit het begin. Die bij voorbaat ja zei, toen de kinderen vroegen: 'Het is ja, toch juf?' De kinderen kenden haar. Het is de juf, die ook haar kinderen kende. Ze weet hoe het ene meisje moeite heeft met rekenen. En zegt haar vaak: Als je er niet uitkomt, leg je gewoon even je pen op tafel. Dan kom ik eraan! Ze weet hoe het tweede meisje soms gepest wordt. En is altijd in de buurt als dat dreigt te gebeuren, zelfs in de pauze. Ze weet hoe het derde meisje thuis niet gewaardeerd wordt. En laat haar haar in de klas vaak kleine klusjes voor haar doen, om haar te kunnen bedanken.

'Wat je ook maar vraagt in mijn naam, dat zal ik voor je doen'.

Amen.